

Buitenland Dubbele nationaliteit

Medewerkers op de Nederlandse ambassade in Berlijn op de dag van de troonswisseling, 30 april vorig jaar.

Foto Hollandse Hoogte

Procedure is aangescherpt

Een meerderjarige Nederlander die vrijwillig een andere nationaliteit aanneemt, verliest het Nederlanderschap. Zo staat het in de wet. Volgens juristen was het tot vorig voorjaar voor expats 'vrij eenvoudig' om opnieuw Nederlander te worden, via een zogeheten optieverzoek. Nederlandse ambassades bleeften binnen drie weken over zo'n verzoek. Sinds 1 april is de procedure aangescherpt. In de meeste gevallen moeten ex-Nederlanders naar Nederland terugkeren, eerst een verblijfsvergunning zien te bemachtigen, om pas na een jaar de Nederlandse nationaliteit te kunnen aanvragen.

Expats raken ongemerkt paspoort kwijt

Expats die een tweede nationaliteit aannemen, realiseren zich niet dat ze daarmee hun Nederlandse paspoort verliezen. De wet is aangescherpt, dus terugdraaien is lastig.

Van onze verslaggever
Theo Koelé

AMSTERDAM Steeds meer Nederlanders in het buitenland realiseren zich dat ze geen Nederlander meer zijn. Tot hun verbazing en schrik blijkt dat ze geen recht hebben op een Nederlands paspoort, door het verkrijgen van een andere nationaliteit. 'Verreweg de meeste Europese landen doen niet moeilijk over dubbele nationaliteit. Nederland wel', zegt de in New York wonende Eelco Keij, actief pleitbezorger van de belangen van landgenoten in den vreemde.

Tijdens een rondgang langs Nederlandse gemeenschappen in onder meer Oostenrijk, Duitsland, Groot-Brittannië en Australië stuitte hij op veel

onbegrip en onwetendheid over de wetgeving. In een binnenkort te verschijnen 'politiek manifest' verwerkt hij zijn bevindingen. 'De meeste Nederlanders in het buitenland blijven met hart en ziel Nederlander, met bovendien grote economische meerwaarde voor Nederland.'

Ironisch genoeg was het Geert Wilders 'die veel Nederlanders in het buitenland, inclusief mijzelf, de ogen heeft geopend', zegt D66-lid Keij. De aanval van de PVV-leider op de dubbele nationaliteit van nieuwkomers in Nederland vestigde de aandacht op het 'spiegelbeeld': de bestaande regel dat Nederlanders die vrijwillig een andere nationaliteit verkrijgen, hun Nederlandse staatsburgerschap kwijtraaken. Dat kan verstrekkende gevolgen hebben voor Nederlanders die in het buitenland wonen en werken - in totaal 600 duizend tot een miljoen. Reden waarom Keij, met de actiegroep Nederlander Blijven (zie kader), aan de bel blijft trekken.

De afgelopen tijd doken in de media verhalen op van mensen die ontdekten dat ze geen Nederlander meer zijn. Een geschokte Carla Brienen zei eind november in het digitale blad voor expats *Dutch Times*: 'Ze hebben gewoon mijn

Nederlanderschap afgepakt'. Ze had in Mauritius de nationaliteit van dat land aangenomen, om een huis te kunnen kopen en haar werk als manager in de toeristenindustrie te vergemakkelijken. Toen ze op het Nederlandse consulaat het paspoort van haarzelf en drie kinderen wilde vernieuwen, bleek dat onmogelijk. Ze kon niet tijdig een visum bemachtigen om de kerstdagen in Nederland door te brengen.

Een scheepvaartondernemer in Nigeria, Jacques Roomans, overkwam iets dergelijks, meldde *De Telegraaf* onlangs. Hij had het staatsburgerschap van het land verworven - een dankbetuiging van de regering voor zijn enorme investeringen. 'Weigeren zou een diepe belediging zijn geweest.' Nu heeft hij een visum nodig om naar zijn kantoor in Rotterdam te kunnen reizen. Eelco Keij: 'Extra wrang is dat de

ambassade in eerste instantie zijn Nederlandse paspoort abusievelijk wel had verlengd. Daardoor kwam hij er pas jaren later achter.'

Steeds meer (ex-)Nederlanders dienen volgens het ministerie van Buitenlandse Zaken een bezwaarschrift in tegen het weigeren van een paspoort. Waren er in 2011 nog 15 bezwaren, in 2012 en 2013 liep het aantal op tot respectievelijk 21 en 26. Dat zegt niets over het totale aantal weigeringen. Veel betrockenen tekenen geen bezwaar aan', aldus een woordvoerder.

'Het is het topje van de ijsberg, er zijn meer probleemgevallen', zegt Hermie de Voer van het in migratiezaken gespecialiseerde Amsterdamse kantoor Everaert Advocaten. 'We worden wekelijks een paar keer gebeld door iemand die het Nederlanderschap verloren heeft. Hetzij door vrijwillige verkrijging van een andere nationaliteit, hetzij omdat iemand meer dan tien jaar met twee nationaliteiten buiten het Koninkrijk of de EU heeft gewoond. Vaak wisten de mensen niet wat hun boven het hoofd hing. De Nederlandse wetgeving is zeer ingewikkeld.'

Advocate De Voer heeft nu 'twaalf zaken in de kast hangen'. Het herkrigen van het Nederlanderschap is geen sine

cure. De Voer: 'Je moet naar Nederland terugkeren, een verblijfsvergunning aanvragen en kan met zo'n vergunning pas na een jaar weer de Nederlandse nationaliteit aanvragen.' Aan de verblijfsvergunning zijn allerlei voorwaarden verbonden, zoals een vaste verblijfplaats op een Nederlands adres en, in sommige gevallen, een baan. Lastig voor iemand die jaren of decennia in het buitenland heeft gewoond.

In een recent wetsvoorstel zit nog een addertje onder het gras. Het voorstel tot wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap geldt in de eerste plaats voor Nederlanders die Nederlander willen worden. Ze moeten zeven jaar (nu: vijf) rechtmatig in Nederland wonen om in aanmerking te komen voor naturalisatie. Onopgemerkt is gebleven dat naturalisatie vanuit het buitenland onmogelijk wordt voor echtgenoten/echtgenotes van Nederlanders aldaar. Bijvoorbeeld voor de vrouw van een Shell-werknemer die om de haverklap naar een ander land wordt uitgezonden.

Keij, getrouwd met een Amerikaanse en daardoor legitiem in het bezit van twee paspoorten: 'We hebben een koningin met een dubbele nationaliteit. Nu het volk nog.'

'We hebben een koningin met een dubbele nationaliteit. Nu het volk nog'

'Waarom ben ik ineens geen Nederlander meer?'

Interview

Jan Joosten

De advocaat uit New York wil dat expats een dubbele nationaliteit mogen hebben.

Van onze verslaggever
Theo Koelé

Als topjurist wist Jan Joosten (46) dat hij zijn Nederlandse paspoort zou verliezen bij het vrijwillig verkrijgen van het

Amerikaanse staatsburgerschap, drie jaar geleden. 'Vrijwillig in termen van de wet, ja, maar in feite met een geveer tegen je hoofd', zegt Joosten, partner bij het gerenommeerde advocatenkantoor Hughes Hubbard and Reed in New York, en mede-oprichter van de actiegroep Nederlander Blijven. 'De belangrijkste reden was: om mijn huidige echtgenote uit Nederland te laten komen. Zo'n procedure kan jaren duren als je geen Amerikaan bent. Ben je dat wel, dan gaat het veel sneller. Ik vond het ook een positieve stap. Leuk, spannend. Ik woon en werk bijna mijn halve leven in de

VS. De ceremonie bij de toekenning van het Amerikaanse staatsburgerschap deed me ook wat. Dat gevoel is overschaduwd door het feit dat ik ineens geen Nederlander meer ben. Wat is de ratio? Ben ik een probleem? Ik ben voorzitter van een organisatie die beurzen toekent aan Nederlandse studenten, ik help startende ondernemers uit Nederland, ik adviseer Nederlandse bedrijven die zakendoen in de VS.

Zo'n tien keer per jaar ben ik in Nederland. Op Schiphol sta ik in de rij voor niet-ingezetenen van de EU. Dan ben ik een beetje verdacht. De mare-

Jan Joosten

waar verblijft u, hoe lang blijft u hier? Dan word je met de neus op de feiten gedrukt. Het geeft geen warm gevoel, aankomen in Nederland. Terwijl ik me wel Nederlander voel. Expats zijn

chassee bekijkt m'n paspoort, ziet een Nederlandse naam. De eerste vraag is: heeft u een Nederlands paspoort? Nee dus. Daarna komen vragen als: wat komt u doen, waar verblijft u, hoe lang blijft u hier? Dan word je met de neus op de feiten gedrukt. Het geeft geen warm gevoel, aankomen in Nederland. Terwijl ik me wel Nederlander voel. Expats zijn

de dupe van de discussie in Nederland over integratieproblemen. Maar de oorzaak van die problemen is niet het bezit van twee paspoorten. Nederlanders in de VS zijn ambitieus, intelligent, succesvol in het zakenleven. Nederlandse universiteiten proberen uitgevloegen Nederlanders terug te halen. Nederland heeft hoogwaardige kennis migratie nodig. De regels zijn achterhaald. We leven niet in de jaren vijftig, toen Nederlanders op een schip van de Holland-Amerika lijn stapten, uitgezwaaid door familieleden die ze misschien nooit meer zouden zien.'